

РЕШЕНИЕ

№ 1758

гр. София, 20.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав,
в публично заседание на 28.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **777** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на Р. Д. Д., ЕГН [ЕГН] от [населено място], действащ чрез процесуален представител адв. Я. С., срещу Решение № К. – 69 от 25.11.2021 г. на директора на ТП на НОИ – П., с което е отхвърлена жалба срещу Разпореждане № РВ-3-13-01008491 от 28.09.2021 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО при ТП на НОИ – П., с което е разпоредено да се възстанови от жалбоподателя добросъвестно получено парично обезщетение за общо заболяване в размер на 472.36 лв.

В жалбата са развити подробни съображения за незаконосъобразност на обжалваното решение поради нарушение на материалния закон, допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и необоснованост. Поддържа се, че административният орган е формирал изводите си единствено на база на извършени от контролните органи проверки спрямо финансовото състояние на работодателя, от което неправилно е извел извод във вреда на жалбоподателя. Сочи се, че последният няма как да разполага със счетоводни документи на работодателя, нито има отношение към редовността на подаваните данни към осигурителния орган. Изложено е несъгласие с извода, че жалбоподателя не разполага с качеството осигурено лице. Сочи се, че жалбоподателят е сключил валиден трудов договор с дружеството, възникнало е трудовото правоотношение, престоиран е труд, упражнявани са трудови

функции и са изпълнявани трудови задължения. Цитираните в решението законови норми не били обвързани с конкретната фактическа обстановка, поради което решението било необосновано. Изтъква се, че жалбоподателят няма право, нито задължение да доказва факта дали работодателят му е извършвал или не търговска дейност. Сочи се, че извършването на трудова дейност не е предпоставка за възникване на трудово правоотношение, както и не е изискване за ефективното престирание на работна сила. Изтъква се, че в хода на административното производство са допуснати съществени процесуални нарушения, като органът не е изпълнил задължението си да установи по безспорен начин фактическата обстановка и не е събрал всички необходими доказателства. Не било установено дали жалбоподателят не е упражнявал трудова дейност. По тези съображения се иска отмяна на процесното решение и потвърденото с него разпореждане.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ - П., чрез упълномощен юрисконсулт, оспорва жалбата, като излага съображения за нейната неоснователност. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

За жалбоподателя са били подавани документи и данни от осигурителя Ю. Д. ЕООД относно правото му на парично обезщетение по болнични листове № E20171050996 за периода от 01.02.2018 г. до 15.02.2018 г.; № E20180619062 за периода от 01.06.2018 г. до 14.06.2018 г.; №E 20181983696 за периода от 10.07.2018 г. до 08.08.2018 г.; № E20181983937 а периода от 09.08.2018 г. до 07.09.2018 г.; № E20182480235 за периода от 26.11.2018 г. до 09.12.2018 г.; № 20183408529 за периода от 10.12.2018 г. до 08.01.2019 г.; № E20182456801 за периода от 08.02.2019 г. до 21.02.2019 г.; № E 20196681748 за периода от 19.08.2019 г. до 01.09.2019 г. и № E20197775961 за периода от 02.09.20019 г. до 01.10.2019 г.

По издадените болнични листове на жалбоподателя е било определено и изплатено парично обезщетение както следва: за периода от 01.02.2018 г. до 15.02.2018 г. дневно обезщетение в размер на 25.6978 лв., изплатеното обезщетение за периода е в размер на 205.58 лв. за 8 работни дни; за периода 01.06.2018 г. до 14.06.2018 г. е определено дневно парично обезщетение в размер на 30.4656 лв., а изплатеното е в размер на 213.26 лв. за 7 работни дни; за периода 10.07.2018 г. до 07.09.2018 г. е определено дневно парично обезщетение в размер на 30.4656 лв. и е изплатено обезщетение в размер на 1 218.62 лв. за 40 работни дни; за периода 26.11.2018 г. до 08.01.2019 г. – дневно парично обезщетение в размер на 30.1649 лв. и е изплатено парично обезщетение в размер на 754.11 лв. за 25 работни дни; за периода 08.02.2019 г. до 21.02.2019 г. е определено дневно обезщетение в размер на 31.3716 лв. и е изплатено обезщетение в размер на 219.60 лв. за 7 работни дни и за периода 19.08.2019 г. до 01.10.2019 г. е определено дневно парично обезщетение в размер на 35.1513 лв., като изплатеното обезщетение е в размер на 949.08 лв. за 27 работни дни.

Със Заповед № ЗР-5-21-00715592/06.02.2020 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО е било възложено да се извърши проверка на осигурителя Б. 2012 ЕООД, който съгласно подадени данни е бил предходен работодател на жалбоподателя. Проверката е приключила с Констативен протокол № KB-5-21-00805923/02.09.2020 г. , като е формиран извод, че по отношение на жалбоподателя не са налице условията на чл. 10, ал. 1 КСО и §1, т. 3 и т. 12 от ДР на КСО. С оглед натова и на основание чл. 108, ал. 1 КСО са били издадени

задължителни предписания № ЗД-1-21-00805930/02.09.2020 г. за заличаване на подадените данни по чл. 5, ал. 4 КСО чрез Б. 2012 ЕООД, включително за жалбоподателя Р. Д., за периода м.07.2017 г. до м.09.2017 г. Посочено е е, че по отношение на Б. 2012 ЕООД липсват доказателства за извършвана стопанска дейност, респ. трудова дейност от лицата, за които имало подадени данни по чл. 5, ал. 4 КСО, в това число за жалбоподателя, поради което е прието, че същите не притежават качеството „осигурено лице“.

Във връзка със заличените данни от осигурителя Б. 2012 ЕООД е извършено преизчисляване на дневното парично обезщетение, изплатено на жалбоподателя по горепосочените болнични листове. След заличаване на неоснователно подадените данни за периода, посочен в задължителните предписания, и извършеното преизчисляване на дневното парично обезщетение, е прието, че същото следва да е в размер, както следва: за периода от 01.02.2018 г. до 15.02.2018 г. - 21.4659 лв.; за периода от 01.06.2018 г. до 14.06.2018 г. - 25.4485 лв.; за периода от 10.07.2018 г. до 07.09.2018 г. - 25.4485 лв.; за периода от 26.11.2018 г. до 08.01.2019 г. - 22.6919 лв.; за периода от 08.02.2019 г. до 21.02.2019 г. - 30.2211 лв. и за периода от 19.08.2019 г. до 01.10.2019 г. - 34.8610 лв.

След преизчисляването на дължимото парично обезщетение е била формирана разлика между действително изплатеното и дължимото обезщетение, поради което е издадено разпореждане № РВ-3-13-10008491/28.09.2021 г. от ръководителя на контрола по разходите на ДОО за възстановяване на неоснователно полученото парично обезщетение за общо заболяване за периода от 01.02.2018 г. до 01.10.2019 г. в размер на 472.36 лв.

Срещу разпореждането е била подадена жалба вх. № 1012-13-133 от 25.10.2021 г. от Р. Д. Д.. Във връзка с нея е издадено и процесното Решение № К.-69/25.11.2021 г., с което жалбата е оставена без уважение като неоснователна

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е допустима, но по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „д“ КСО разпорежданията за възстановяване на неоснователно получени плащания по държавното обществено осигуряване по чл. 98, ал. 2 и чл. 114, ал. 3 и 4, и за прихващане по чл. 114, ал. 5 се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. С оглед цитираната разпоредба оспореното решение е издадено от компетентен орган при спазване на изискуемата от закона писмена форма и на административнопроизводствените правила.

Неоснователно е възражението, поддържано в жалбата, че в хода на административното производство са допуснати съществени процесуални нарушения, ограничаващи правото на защита на лицето. Неоснователно се твърди, че органът не е събрал всички необходими и относими доказателства, като по този начин не е установил действителната фактическа обстановка. От доказателствата по делото се установява, че е извършена проверка на осигурителя, в рамките на която са изискани справки от ИА „Главна дирекция по труда“, както и от Националната агенция по приходите. Резултатите от тях са анализирани и взети предвид при постановяване на процесното разпореждане. Въз основа на тях е направен извод за липса на

действително извършана стопанска дейност от осигурителя. Същевременно от жалбоподателя не са представени доказателства, а и в хода на настоящото производство не са събрани такива, които да оборят констатациите на контролните органи и да доведат до други фактически установявания, поради което не може да се приеме, че разпореждането е издадено при неизяснена или спорна фактическа обстановка.

Неоснователно се поддържа и възражението за необоснованост на разпореждането и на потвърждаващото го решение. Административните актове са издадени въз основа на събраните в хода на проверката и контролното производство доказателства. Изводите, които са обективирани в тях, са изградени въз основа на допустими и необходими доказателства, събрани служебно от административния орган. Изводите на ръководителя по контрола на разходите на ДОО, както и на директора на ТП на НОИ, са в изградени въз основа на събраните доказателства, поради което неоснователно се твърди, че същите са необосновани и немотивирани. В решението, както и в потвърденото с него разпореждане, не са налице фактически установявания и правни изводи, които да не са подкрепени от приложени по преписката доказателства.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с приложимите материалноправни норми.

Обезщетенията при временна неработоспособност са регламентирани в Раздел първи на Глава четвърта от Кодекса за социално осигуряване. В нормата на чл. 40, ал. 1 КСО е посочено, че осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение вместо възнаграждение за времето на отпуск поради временна неработоспособност и при трудоустрояване, ако имат най-малко 6 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск.

На първо място, по делото не е спорно, че жалбоподателят е придобил по принцип право на парично обезщетение поради общо заболяване. Спорният по делото въпрос е свързан с преизчисляването на паричното обезщетение на жалбоподателя, конкретно дали правилно е изключен осигурителният доход при осигурителя Б. 2012 ЕООД. Задължението за възстановяване на неоснователно получени суми е формирано като разлика между изплатеното парично обезщетение на жалбоподателя поради общо заболяване за процесния период и действителния размер на дневното обезщетение, определен след изключване на осигурителния стаж и доход при този осигурител за спорния период м.07.2019 г. до м.09.2019 г., с което е определен по-нисък размер на дължимото дневно обезщетение, а разликата е приета за неоснователно изплатена и е предмет на разпореждането за възстановяването ѝ.

Според разпоредбата на чл. 41, ал. 1 КСО дневното парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване се изчислява в размер 80 на сто, а за временна неработоспособност поради трудова злополука или професионална болест - в размер 90 на сто от среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху които са внесени или дължими осигурителни вноски.

Тезата на органите по осигуряването е, че в случая жалбоподателя не е бил осигурено лице при осигурителя Б. 2012 ЕООД, тъй като не е извършвал трудова дейност, а осигурителят не е осъществявал никаква икономическа дейност. Според съда тази теза е обоснована и напълно кореспондира със събраните в хода на административното и в съдебното производство доказателства.

Предпоставка за възникване право на парично обезщетение е качеството „осигурено лице“. Дефиницията за осигурено лице е дадена в § 1, т.3 от Допълнителните разпоредби на КСО - „физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски“. Според разпоредбата на чл. 10, ал. 1 КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. В правната теория се приема, че осигурено е физическо лице, упражняващо трудова дейност, за което има задължение за внасяне на осигурителни вноски и което има право на обезщетения и помощи от общественото осигуряване при настъпването на осигурителен риск. В конкретния случай реално полагане на труд не се установява по отношение на осигурителя Б. 2012 ЕООД, независимо от сключения трудов договор между жалбоподателя и дружеството. Трудовият договор е основание за полагане на труд, доколкото е налице забрана престиране на работна сила, без правоотношението по престирането ѝ да е уредено като трудово такова. Липсата на реална трудова дейност обуславя извода, че жалбоподателя не изпълва изискванията на закона, за да бъде определен като „осигурено лице“. Следва да се подчертае, че трудовото правоотношение не е приравнено на осигурителното такова, каквото обозначава е направо в жалбата. Трудовото правоотношение е предпоставка за възникването на осигурителното, но не е единствено условие, при наличието на което да се направи извод, че последното е започнало. В този смисъл следва да се отбележи застъпеното в Решение № 10127/2010 г. на ВАС становище, а именно, че „задължението за осигуряване възниква от деня, в който започва трудовата дейност, но права от осигуряването възникват само при внесени и дължими осигурителни вноски“. По делото освен липса на доказателства за реално извършвана търговска дейност е налице и липса на данни за внесени за периода осигурителни вноски.

В проведеното административно производство от страна на контролните органи са издадени задължителни предписания № ЗД-1-21-00805930/02.09.2020 г. Задължителните предписания са връчени на дружеството и са влезли в сила, въз основа на което подадените данни по чл.5, ал. 4 КСО, касаещи осигурителния доход и стаж на жалбоподателя, са заличени. При законосъобразно заличаване на подадените данни от осигурителя е налице хипотезата на чл. 114, ал. 2, т. 2 КСО, поради което правилно и законосъобразно е извършено преизчисляване на размера на дължимото дневно парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване на жалбоподателя. В случая, след изключване на осигурителния доход от Б. 2012 ЕООД, доходът, от който е изчислено дневното парично обезщетение, обуславя намаляване на размера на дневното парично обезщетение, следователно правилно е приложен и материалният закон.

С оглед изложеното дотук, съдът намира, че оспореното решение е законосъобразно и не са налице отменителни основания по смисъла на чл. 146 АПК. Жалбата е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора, основателна се явява претенцията на процесуалния представител на ответника за заплащане на юрисконсултско възнаграждение. Жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати по сметка на Националния осигурителен институт сума в размер на 100 лв., на основание чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащането на правната помощ вр. чл.37 от Закона за правната помощ

вр. чл. 78, ал.8 ГПК.

Воен от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 51 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ оспорването на Р. Д. Д. срещу Решение № К. – 69 от 25.11.2021 г. на директора на ТП на НОИ – П., с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № РВ-3-13-01008491 от 28.09.2021г., издадено от ръководителя на контрола по разходите на ДОО при ТП на НОИ – П., за възстановяване на добросъвестно получено парично обезщетение за общо заболяване в размер общо на 472.36 лв.

ОСЪЖДА Р. Д. Д. да заплати по сметка на Националния осигурителен институт сума в размер на 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

СЪДИЯ: